

קריאה יקרה

שני תאריכים גורליים לגבינו: ביום השישי האחרון נכנס לתוקפו חוק העולם הזה, הקרוי חוק לשון הרע. היום נסתיים שבוע הארבע שנתתי בשבוע שעבר, במדור זה, למר לוי אשכול, כאשר תבעתי ממנו לכנס ישיבה מיוחדת של הכנסת לביטול החוק. תקופת האולטימטום נסתיימה. האוייב שלף את חרבו. המלחמה החלה.

★ ★ ★

שתי תכונות אופייניות לפאשיזם, באשר הוא. הן ידועות לנו היטב בעיקבות משפט מסויים שהתנהל בארץ. תכונה ראשונה: הטרור הגס. תכונה שניה: הכחש והמימרה. הא בהא תליא.

הפאשיזם אינו מסתפק בדיכוי קורבנו, בהפעלת חוקי-תועבה ובתי-משפט ומחנות-ריכוז ובתי-סוהר. הוא משתולל תמיד להקל על עצמו את המלאכה, עליידי סיבור און הקורבן, הרגעתו במסכת שקרים, הסחאת מוזמת-הודון עד לרגע האחרון ממש. יוזמי חוק לשון הרע אינם שונים מאחיהם בארצות מסויימות אחרות. הם השחיתו חוק-טור, שיסודותיו הועתקו מן הרייך של רולף פאולס. אך הם לא זנחו אף לרגע את מלאכת ההונאה והמימרה.

ואכן, שבוע זה עמד כולו בסימן טכסי-ההונאה. כאשר החליטו מוסדות העתונאים, באיחור רב, לצאת למלחמה בחוק, נשלחו אליהם שליחים דחופים, שהבטיחו להם כי אחרי הבחירות יבדקו את החוק מחדש, ואולי יכניסו בו תקלות. יוזמי-התועבה לא התביישו לשלוח שליחים כאלה גם אלינו, בהבטחות דומות. בפי כל השליחים והשתדלנים היה פיומן אחד: לוי אשכול אינו אשם. לוי אשכול לא התחנן. לוי אשכול לא ידע. דוב יוסף סידר אותו. הדתיים הכריחו אותו.

על כך יש רק תשובה אחת:

אם חוקי-תועבה כזה הועבר בכנסת ביוזמת הממשלה, מבלי שראש-הממשלה רצה בכך — הרי ראש-הממשלה הוא אפס-אפסים, חזל-אישים המסוכן לקיום המדינה ולבטחונה. אם לוי אשכול "נאלץ" לחוקק חוקי-תועבה כזה, הגרוע לאין שיעור יותר מכל חוק שנחקק אי-פעם במדינת ישראל, רק כדי לפייס את דוב יוסף או את הדתיים — הרי אסור להשאירו ליד הגה השלטון אפילו יום אחד, כי בנפשנו הדבר.

אם הסמרטוטים בא במקום השלטון — איך יעמוד בפני לחץ של מעצמות זרות, בפני לחץ של משרבים בטחוניים, בפני לחץ של אתגרים היסטוריים? מי שטוען ש"לוי אשכול העביר חוק זה מבלי לרצות בכך בכל נפשו" — הריהו פוסל את לוי אשכול לא רק לכהונת ראש-הממשלה ושר-הבטחון, אלא גם לכהונת תופס-כלבים.

★ ★ ★

אך עצם הטענה היא מגוחכת. אם עבר חוק זה "בטעות", בהיסח הדעת, ונפשו העדינה של מר אשכול נקעה ממנו — הרי יש פתרון פשוט.

אפשר לכנס ישיבה שלא-מן-המניין של הכנסת תוך 48 שעות, ולבטל את החוק. ללוי אשכול יש די והותר קולות לכך. המערך והאופוזיציה יכולים לבטל חוק זה תוך דקות. בהעדר פעולה פשוטה זו, אין ללחישות על צדקתו של אשכול אלא הסבר אחד: הרמאים ממשיכים לרמות. אנשי הכחש ממשיכים להכחיש. אנשי-ההזדון מוסיפים חטא על פשע, הונאה על תועבה.

★ ★ ★

לשם מה?

גם על כך יש תשובה פשוטה. פחד הציבור החופשי, פחד העולם הזה, נפל עליהם. הודענו מראש שנשיב מלחמה השערה. בניגוד למר אשכול, אנו נהגים לקיים את הבטחותינו, גם כשהמחיר יקר מאוד.

גם אדם חסר חוש מוסרי יכול היה לחוש השבוע את ההודעות המוסרית העמוקה של הציבור. היא חורגת בהרבה מחוגים של עתונאים, כותבי מאמרים ומציירי קאריקטורות. היא חדרה כמעט לכל בית בישראל. מי שהתייצב השבוע להגנת אשכול, הגדיר עצמו כחסר חוש-שדרה מוסרי.

הודעות זו תעלה למערך הכושל והמזדהם בהרבה-הרבה רבבות קולות. את זה אני מבטיח למר אשכול — וגם הבטחה זו נקיים.

הודעות זו גם תשים לאל את מטרת החוק עצמו, כי היא תמריץ רבבות לשלוח את צורכי השבועון המסויים לכנסת, כדי להעניק חסינות לדוברי-האמת.

כל זה נסתבר למר אשכול, לפתע פתאום. לכן הוא רוצה לפרוק את נשקו. נדמה לו שאפשר לרמות אותנו, כשם שרימו אותנו עד כה. שלא נפתח במלחמת-הרמה. שלא נלך לכנסת. שלא נחשוף את תהומות ההתנחנות המוסרית שלתוכן הוא נתרדרר בשבועות האחרונים. שלא נזעיק את דעת-הקהל העולמית.

בקיצור — שנשתוק עד ליום הבחירות. כדי שלמחרת הבחירות אפשר יהיה, בשלחה ובנוחיות, להכניס את העולם הזה לתא-הגאזים של חוק לשון הרע.

★ ★ ★

לשיטה זו יש כבר שיגרה. למדנו להכירה על גופנו. וכל עתונאי בישראל מכיר אותה היטב.

אפשר לשאול: מדוע שתקו עתונאי ישראל במשך כל הזמן הזה? מדוע יצאו למלחמה נגד החוק רק למחרת קבלתו? מדוע שתקו כאשר טען דוב יוסף בכנסת כי צורכי העתונאים היומיים הסכימו להצעת-החוק?

יש לכך כמה וכמה סיבות, ואין טעם לעמוד עליהן כאן. אבל סיבה אחת הושמעה השבוע בפי העתונאים עצמם: רימו אותם.

בהזמנות רישמית הבטיח סגן ראש-הממשלה, מר אבא אבן, לעתונאי ישראל שחוק לשון הרע לא יובא לדיון סופי בכנסת החמישית.

אפשר להגיד על מר אבן הרבה דברים, ועוד נגיד אותם. אבל אין הוא שקרן ורמאי. אם הבטיח מה שהבטיח, הרי פעל על סמך הבטחה שניתנה לו על-ידי מר לוי אשכול.

ראש-הממשלה רימה, איפוא, את כלל עתונאי ישראל, וגם את סגנו. כבר רמזתי לך, שלגבינו הופעלה מערכת-רימה מחוכמת ומפורטת יותר. סובכו בה שרים וראשי-ציבור, שפעלו בתום לב, וששמם הטוב נוצל לרעה באופן ציני.

הובטח לאחד משרי הממשלה כי אורי אבנרי יוזמן להעיד בפני ועדת-החוק של הכנסת, לפני שזו תסיים את דיוניה. הבטחה זו הופרה. היא נועדה, כנראה, לרמות אותנו לגבי מועד סיום הדיונים.

כאשר נתברר הדבר, לפתע, פחות מחודש ימים לפני הקריאה הסופית בכנסת, פנה אותו שר לראש-הממשלה ותבע רשמית לדון מחדש בחוק. ראש-הממשלה הבטיח לו בהן צדק, בנוכחות עדי, שהצעת-החוק לא תוגש כלל לאישור הכנסת החמישית. על סמך זה ויתר השר על יוזמתו.

מערכת-ההונאה זו השיגה את מטרתה. העולם הזה, הקורבן שהחוק נועד לחסלו, לא האמין כי ראש ממשלת ישראל יתנהג כמו סוחר-בהמות ארמני. הוא שוכנע כי אפשר לדחות את המאבק, עד אחרי הבחירות. לכן לא הפעיל את כל הנשק שעמד לרשותו. הוא לא פנה אל ידידיו ברחבי העולם, אשר מחאתם הוזעמת שמה לאל את הסייטה הקודמת של חוק לשון הרע. הוא לא רצה להשחיר את פני המדינה בחוק. הוא לא הועיק את דעת-הקהל בארץ, אלא בשלב האחרון ממש.

אני מודה בגלוי: נפלנו בפח שהוטמן לנו. אפילו אנחנו, שאיננו נאיביים, שאנחנו למודי נסיון, הנחשבים לרואי-שחורות מקצועיים, פשוט לא האמנו כי ראש ממשלת ישראל מסוגל לכך. טעינו.

★ ★ ★

מי שמאמין, אחרי כל אלה, אף למילה אחת היוצאת מפיו של מר לוי אשכול — מוטב שיעבור בדיקה אצל פסיכיאטר.

אצל פסיכיאטר.

אצל פסיכיאטר.

אצל פסיכיאטר.

אצל פסיכיאטר.

אצל פסיכיאטר.

איזו שיטה מתאימה לך?

פרופלור

ביח"ר קריסטל מייצר מכונות כביסה בכל שלושת השיטות הקיימות בעולם — תוף, אגיסטור, פרופלור

רדק

רדק

אחת משלושת השיטות מתאימה לך. השיטה המתאימה נקבעת לפי גודל המשפחה, כמות וסוג הכביסה.

מפעל המייצר מכונות כביסה בכל שלושת השיטות הקיימות יוכל לייצר לך באובייקטיביות מלאה בבחירת השיטה המתאימה לצרכי משק ביתך.

ואת גבירתי! היודעת את איזו שיטה מתאימה לך?

הבטחה את שתוכלי לבחור לבדך את סוג המכונה המתאים לצרכיך? כי קניה מוצלחת פרושה: קניית מכונת כביסה המותאמת לגודל המשפחה ולסוג הכבסים שבמשק הביתי. פני לאחד מסוכני ביח"ר קריסטל — שהוא מראשוני יצרני מכונות הכביסה בארץ — ותהני מהנסיון הרב שנרכש במשך השנים ומיעוץ מהימן ואובייקטיבי, ללא התחייבות מצידך. תחנות מיוחדות להדגמה מעשית של כביסתך: * שלון קריסטל, רחוב אלנבי 16, תל-אביב. * בית אור, רחוב הרצל 42, חיפה. * ליפשיץ ושות', רחוב הרברט סמואל, ירושלים.

פני אלינו בכתב ונשלח לבינתך חומר הסברה מפורט.

קריסטל כל כך קל-עם קריסטל

עבניקום

גרפיקה ציור ופיסול

ת"א, בן-יהודה 26 חיפה, הרצל 44

הרשמת בוגרי ח', ט', י', י"א לכתות ט', י', י"א, י"ב בשעות 8-5; 12-9 הרשמה גם לקורסי ערב

קורסים:

רכב פרטי • קטנוע • אופנוע

גם בתשלום קבוע עד קבלת רשיון נהיגה

תמרוך ב"ס לנהגות

תל-אביב, רחוב בורוכוב 34 — טלפון 244675 — ת.ד. 21108

אשכנזי